

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Turki vkorakali v Egipt.

V Kavkazu Turki pregnali Ruse in prodirajo. — Nemci v Kairu—Beduini dobro organizirani za vojsko. — V Srbiji polagoma prodiramo proti Valjevu. — Iz Rusko-Poljskega in Galicije nič posebnega. — Na francoskem bojišču so Nemci ob severnem krilu nekoliko napredovali.

Turčija-Rusija-Francija-Anglija.

Mohamedanci napovedujejo sveto vojsko.

Berolin, dne 10. novembra.

Iz Carigrada se poročajo listu „Berliner Tagblatt“: V Turčiji postajajo vedno močnejši glasovi, da je boj zoper sovražnike skupna naloga vseh mohamedancev, Turški listi pišejo, da je tudi življenski pogoj in verska dolžnost Perzije, da stopi v boj zoper Rusijo in Anglijo. Četudi Perzija radi vmešavanja Rusije in Anglije ne razpolaga z dobro izurjeno armado, vendar so lahko perzijski rodovi: Sahseveni, Karadagi, Bahtiar i. dr. Rusom in Angležem zelo nevarni. V sejh'ul-islam se vrši važno posvetovanje, v katerem se bo sklenilo, da se bo odslej vse mohamedance, ki se borijo na strani Rusije, Anglije in Francije smatralo kot navadne morilce in ne kot vojake. Na podlagi tega sklepa se bo napovedala sveta vojska. Ta mohamedanski sklep, imenovan „fet-vah“, se bo kljub prekinjenemu svetovnemu prometu, razglasil po vseh pokrajinah, kjer prebivajo mohamedanci.

Upor v Kairi.

Dunaj, dne 10. novembra.

Poročilo lista „Reichspost“ iz Kodanja se glasi: Časniki poročajo, da so v mestu Kairo v Egiptu izbruhnili nemiri. Čudno se zdi, da se angleško vojaštvo ni udeležilo nastopa zoper upor. Mohamedanske molitnice (mošeje) v Kairi so zaprte.

Senusi in Beduini ustajajo proti Angležem.

Milan, dne 10. novembra.

„Corriere della Sera“ smatra, da je položaj v Egiptu in sosednji pokrajini Cirenajki postal resen. Turškega rodu Felah se Angležem ni treba bati; pač pa so jim nevarni Senusi in Beduini, katere se s posebno agitacijo iz Carigrada in s podporami v denarju in orožju drži vedno v smeri, ki je nasprotna obraženim Egipčanom in Angležem. V Egiptu bo nastopila kmalu deževna doba. V tem času Beduinom ni težko se preskrbeti z vodo v krajih, ki drugače nimajo vode. Tudi poljska dela so že dokončana.

Kakšne sadove rodi organizacija, katero je svoj čas znani Turek Enver-paša, upeljal med beduini, nam dokazuje dejstvo, da so zadnji čas Beduini s topovi, infanterijo in kavalერიjo napadli utrjena italijanska mesta. Turške podpore za Beduine in Senuse so tako velike, da je poveljnik Senusov zvišal plačo svojim vojakom. Agitacija za Turke je posebno v izhodni dolini reke Nil zelo velika; pa tudi oni Beduini, ki stojijo na drugi strani Nila, so stopili v upor.

Turki očitajo Angliji hinavstvo.

Carigrad, dne 10. novembra.

Turški listi so polni veselja, da je turška armada že prodrla v Egipt. Vkorakanje turške armade v Egipt ima namen, na napravi konec angleški okupaciji iz l. 1882. Ako se prežene Anglije iz Egipta, se bo v Sredozemskem morju zopet ustvarilo potreba ravnotežje. Vsi narodi, ki želijo, da se že skoro

sklene m.r. morajo pospeševati težnje Turčije za doseg zmage nad njenimi sovražniki. Posebno vesela naj bi bila turške zmage Italija, kateri prot' od Egipta in Bizerte vedna nevarnost, da ji Angleži napadejo pokrajino Libijo. Listi soglašajo v mnenju, da se kanadskim in avstralskim četam ne bo posrečilo, braniti Anglijem Egipta zoper Turčijo. „Tunin“ piše, da bo aneksija otoka, Cyperske, le malo časa ostala v veljavi. List opozarja na nizkotno postopanje Anglije, katere je zasedla otok Cyperski svoj čas z izgovorom, da hoče s tem čuvati Turčijo proti Rusiji in tako zagotoviti varstvo Turčije zoper Rusijo.

Grčija ostane nepristranska.

Milan, dne 10. novembra.

Grški ministrski predsednik Venizelos se je izrazil napram zastopniku lista „Corriere d'Italia“, da hoče ostati Grčija v sedanjih svetovnih vojski nepristranska. Grčija sicer veže o do Srbije dolžnost, katere bo pa Grčija tudi izpolnila. Dosedaj pa se ni nobenega vzroka, ki bi Grčiji nalagal dolžnost, da bi morala vzpostaviti dane obljube. Tudi zoper Turčijo, je nadaljeval Venizelos, ne bo pričeti Grčija nobenih sovražnosti, kajti posrečilo se je, da se je dosegel začasen sporazum med Grčijo in Turčijo.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Novi uspehi proti Srbom.

Dunaj, dne 10. novembra.

S srbskega bojišča se uradno poroča: Hudi boji ob gorskem vznožju na črti Šabac—Lješnica so se tudi včeraj (ponedeljek) nadaljevali do pozne noči. Naši so zasedli posamezne, od sovražnika močno utrjene postojanke. Na južni strani Čerplanine so naše zmagovite čete prodrle iz dan poprej zasedenega ozemlja Loznica—Krupanja—Ljubovija še dalje proti Valjevu. Prišlo je zopet do trdovratnih bojov z zadnjimi sovražnikovimi oddelki, katere pa smo po krajih borbah srečno premagali. Med mnogostevilnimi ujetniki se nahaja tudi srbski polkovnik Radakovič, med uplenjenimi topovi pa neki na posebno izborni novodoben način narejen top.

Kako je v Srbiji.

V Nišu je imela srbska skupščina tajno in izredno sejo, v kateri je obrazložil mištrski predsednik Pašić trenutni položaj Srbije. Po tej seji je pa zboroval pod predsedstvom srbskega prestolonaslednika Aleksandra kronske svet, pri katerem sta bila tudi črnogorski posebni odposlanec in ruski poslanik navzoča. Francoska je zopet dovolila Srbiji 50 milijonov frankov posojila, katere svoja je že čez Solun došla v Niš.

Iz Niša v Carigrad došli poslaniki neke velesile je izjavil, da, četudi je imela srbska armada velike izgube, njena odporna sila še ni uničena. Srbska armada dobiva neprestano orožje, strelivo in denar iz Francije in Rusije. Francoska pomoč prihaja čez Solun. Rusija pa pošilja povprečno vsak teden: po Doriavi v Kladovo tri parnike. Francozi so poslali zadnje tedne Srbom 6 novih baterij in 3 poljske baterije.

V Nišu se vojska le malo čuti. Živila niso posebej draga. Tuji diplomati so ustanovili celo diplomatski klub, kateremu je prepuštil kralj Peter svojega kuharja. Kralj Peter, ki je nevarno bolan, stane v topoljskem samostanu, ki leži 3 ure od Beograda. V Nišu živi princ Jurij, ki je na zadobljenih

ranah ozdravel, a mu vojno poveljstvo radi njegovih posebnosti noče poveriti nobenega poveljstva. Na vojsko spominjajo v Nišu le številni ruski častniki, streljani in strežnice.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Položaj na Rusko-Poljskem.

Lipsko, dne 10. novembra.

List „Leipziger Neueste Nachrichten“ opisuje vojni položaj na Poljskem sledeče: Avstrijska poročila nam sedaj prvokrat podajo nekaj jasnosti o splošnem umikanju zavezniških armad na Rusko-Poljskem. Smer umikanja, kakor se vidi, ni naperjena naravnost proti zahodu, temveč bolj proti jugozahodu. Radi tega Rusi ne morejo svoje glavne vojske naperiti proti Nemčiji, ampak so prisiljeni, da se obrne glavna ruska armada proti jugozahodu. Da Rusom ta smer ni posebno ljuba in so proti svoji volji morali spreminiti svoj prvotni vojni načrt, je razvidno iz tega, ker ruska armada le polagoma sledi umikajoči se nemški in avstrijski armadi. Rusi ne morejo več prodirati po svojem nameravanem načrtu, ker bi se izpostavili v tem slučaju nevarnosti, da jih zavezniški armadi na levem krilu (ob Galiciji) primeta od strani. Nemški in avstrijski umikalni načrt iz Rusko-Poljskega proti Visli in izogibanje pred glavno sovražno silo je imelo uspeh, da je nameravani glavni ruski napad na izhodno mejo Nemčije odstranjen. Rusi imajo sedaj s svojo glavno silo prodirati v prostore, ki so jih določila poveljstva avstrijske in nemške armade. Ta način vojevanja se smatra kot velik uspeh naših armadnih poveljstev. S tem, da se je Ruse pritegnilo v drugo smer, se je pridobilo mnogo časa, kar je posebno na položaj na francoskem bojišču velike važnosti. V severni Franciji se bitka vedno bolj bliža končni odločitvi in ako je enkrat padla odločitev na francoskem bojišču, bo Nemcem mogoče vreči velik del svojih vojni sil proti Rusom. Naloga obeh zavezniških armad je, da do tistega časa zadržujejo Ruse, da ne prodrejo čez naše meje. Da se sedanji glavni boj med Rusi in našimi četami vrši na ruskem ozemlju, je nov dokaz, da vsa podvzeta vrhovnega vodstva zavezniških armad dobro premisljena.

Armadni poveljniki.

Berolin, dne 10. novembra.

Švicarski list pripoveduje, da poveljuje nemški prestolonaslednik srednjemu nemški armade na francoskem bojišču; na Poljskem poveljuje general Hindenburg levemu, avstrijski general Dankl pa desnemu krilu, ki je sestavljeno iz avstrijskih čet.

„Jaz nič -- ti nič.“

V kutnogorski vojaški bolnici leži težko ranjen učitelj Petran, kateremu so potom operacije morali prenesti komad kože z roke na drug kraj telesa. Na bojišču ga je kot ranjenca prvi obvezal neki Rus, ki je bil sam lahko ranjen. Izpočetka se je Petran nekoliko bal Rusa, da bi mu morda storil kaj zalega. Rus je opazil to in je dejal: „Jaz nič -- ti nič. Jaz sem moral, ti si moral. Oba sva storila svojo dolžnost. Sedaj sva prijatelja.“ — In poljubil je učitelja ter ga naprosil, naj v spomin zamenja ž njim uro, kar se je tudi zgodilo.

Vojna in vojna.

Vojni poročevalec Bauer pripoveduje: Na meji med Bukovino in Rusijo sta dve vasi, večja na ruskem, manjša pa na avstrijskem ozemlju. Prebivalci

obeh vasic so si bili dobri prijatelji, ki so komaj vedeli, da žive v dveh državah. Se-le, ko je bila napovedana vojna, so postajali zamišljeni. Prve dneve se sicer ni pri njih nič izpremenilo, vendar niso videli ne ti ne oni, le pop jim je razlagal, kaj je to vojna. Ali kdo ve, če je razumel kateri razlago vojne. Nekega večera pa pograbi nakrat kole in kose in hajdi na avstrijsko ozemlje. Avstrijski niso sprva razumeli, kaj da hočejo od njih, a tedaj so jim razložili njih prijatelji, da je zdaj vojna in da je zato vse carjevo. Kdor se temu ne pokori, bo mrtev. In kako so naložili vozove, pobrali avstrijskim kmetom vse in odšli. Zaman so skušali pojasniti uplenjeni, da to ni v redu, ruski so jih le dobrodušno pomilovali. Avstrijski kmetje so bili v manjšini in udati so se morali. Med tem ko so se v ruski vasi gostili na račun Avstrijcev in so v uplenjeni vasi plakale žene za ugrabljenim imetjem, pa pride v vas oddelek avstrijskih dragoncev. Lačni in žejni prosijo okrepčila, ali v vsej vasi ni bilo niti kure niti krave. Kmetje so jokali in tožili, da jim je ugrabljeno vse. Dragonci pa so bili Čehi in niso razumeli njih tožb. Ko pa so jim neprestano kazali v drugo vas in ko se je od tam čulo mukanje krav, ki so tožile po domači staji, so razumeli, zasedli konje in odšli v drugo vas. Za njimi pa vsi uplenjeni z vozovi. Sosedje so tako dobili h' tro natančen pokuk o vojni. Sledilo je veselo svidenje s kravami, gosmi in uro pozneje je bilo že zopet vse nazaj v vasi, če tudi malo več, o tem molče viri. Prebivalci obeh vasi pa so od tedaj zopet dobri sosedje in sedaj vedo vsi, kaj je to vojna.

Nemško-francosko bojišče

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, dne 10. novembra.

Iz velikega vojnega šlana z dne 10. novembra dopoldne se poroča: Napadi nemških čet pri Ypernu so bili tudi včeraj, dne 9. novembra, uspešni. Nemške čete so ujele čez 500 Francozov in Angležev, med njimi je bilo tudi nekaj zamorcev in indijskih vojakov ter zaplenile več strojnih pušk.

Tudi dalje proti jugu so nemške čete napredovale. Vsi protinapadi Angležev so bili odbiti.

Na Rusko-Poljskem je pri Koninu nemška kavalerija razpršila rški bataljon, ujela 500 mož in zaplenila 8 strojnih pušk.

Ponočni boj pri Verdunu.

Neki v boju pri Verdunu težko ranjeni častnik je poslal svojemu bratu sledeče pismo: Na nekem gozdnatem griču nasproti nam se je nahajala sovražna artilerijska postojanka, ki ni mogla uničiti naših topov. Mi smo sovražne topove čisto lahko razločevali s hribovitega pobočja. Toda naši višji poveljniki so nas pozabili, da so to le dozdevne postojanke, sovražna artilerija, ki je obstreljevala naše čete žalibog z velikim učinkom, se je namreč nahajala na nasprotni strani hriba. Naša divizija naj bi jo napadla z naskokom. Uspeh je bil mogoč le, če se nam posreči, priti deloma neopaženo do topov. Radi tega je bil napad določen za po noči. Nihče ni smel streljati pri prodiranju. Bajonet je bil edino orožje, ki smo se ga smeli posluževati. Ukaz se nam je zdel tak, da smo povzili na potu vsa prihranjena živila. Razdelil sem svojo klobaso med tri tovariše. Nato sem spisal pismo na starše in ga dal nekemu dečku.

Proti večeru smo se pripravili na pohod, in sicer ob hudem deževju. Korakali smo par ur, na kar je prišel ukaz: vsi častniki raz konje. Nahajali smo se pred sovražno artilerijo. Tu se je tudi stotinja ločila od bataljona in šla po neki ozki poljski poti. Vodil sem prvo črto. Prišli smo do širokega potoka. Med tem, ko sem skušal po karti dognati tok potoka, mi je eden mojih vojakov rekel: „To vendar nič ne pomaga, g. poročnik, moramo pač preko!“ Trije vojaki so skočili s prtljago v potok in izginili za vedno. Nismo jih mogli rešiti. Morali smo obiti potok po dolgih ovinkih, na kar smo prišli v neko vas. Vse je mirno. Toda eden izmed domačinov je najbrž obvestil sovražnika po podzemski brzojavni napeljavi o našem prodiranju. Komaj smo prišli do zadnje hiše, že je padel v naše vrste šrapnel in kmalu so mu sledili drugi. Stotinja se je razkropila in vsak je iskal krita. Zažvižgale so piščalke četovodij in razvrstili smo s v novo črto. Prišli smo do točke, kamor nam je bilo ukazano. Kar pade na tamošnji škedenj granata in poslopje je bilo takoj v ognju. Kmalu je bilo svetlo kakor ob belem dnevu. Seveda nas je pričel sovražnik takoj obsipati s šrapneli in smo imeli težke izgube. Tudi mene je zadel šrapnelski drobec. Poskusil sem, če morem še premikati samokres, ki sem ga imel s seboj. Šlo je, kajti mišice niso bile ranjene.

Strasen občutek je bil, ko smo morali prodirati pod ognjem sovražnika, ki ga nismo videli in mu nismo mogli prizadeti niti gajmanjše izgube. Končno smo prišli v nek gozd, od koder smo mogli kmalu prodirati nemoteno. 200 m od gozda smo zapazili žarke metalca luči. Vrgli smo s na tla, toda metalce nas je že pogodil. Takoj so pričeli padati na nas šrapneli, pomešani sedaj z ognjem strojnih pušk. Trije šrapnelski drobeci so me kar hkrati zadeli v hrbet in desno roko mi je bila kakor mrtva. Pluća so ranjena, sem si mislil takoj. Padel sem na tla, a imel sem še veliko moči, da sem izstrelil z levo roko par krogel iz samokresa, na kar sem obležal nezavesten. Ko sem se zopet zavedel, sem zapazil pred seboj francoskega vojaka, ki me je hotel prebosti. Pognal sem mu

takoj kroglo v glavo, na kar sem se obrnil k njegovemu slugi, ki mi je pravzaprav rešil življenje s tem, da me je pravočasno opozoril na nevarnost. Nesrečnež je imel prezezan trebuh in je kmalu izdihnil. Pogledal sem malo na okoli in videl vojaške svojega oddelka. Ležali so po tleh, a nobeden se ni ganil. Klicem sem jih po imenih, a odgovora ni bilo.

Šel sem, oziroma plazil sem se k obvezališču, kjer sem pozneje izvedel, da je bila imenovana sovražna baterija še tisto noč zavzeta. Od moje čete je ostalo še 10 mož.

Velikodušna žrtev duhovnika.

Nek vojaški kurat iz Würzburga piše svojemu očetu: „Potem, ko sem bil navzoč pri tolikih operacijah, sem se danes sam vlegel na operacijsko mizo in sicer prostovoljno. Nekemu vojašku je granata razsarsila desno roko in mu zadala na levi rami globoko rano. Odrezali so mu dva prsta, tako, da se sedaj roka ugodno celi. Ali njegova rama bi se nikoli ne pozdravila, če mu ne bi položili na njo zdrave kože. Izjavil sem, da sem pripravljen, dati svojo kožo. Danes je bilo to izvršeno. Zdravniki so me hoteli omaniti, a jaz sem to odločno odklonil in čeprav me je bolelo, sem vendar dobro prestal. Z ostrimi nožmi so mi izrezali na desnem stegnu 15 kosčkov kože in s temi pokrili rano vojaka. Nato so oba dobro otvežali. Cela stvar je trajala približno pol ure.“

Razmerje med Rusko in Kitajsko vnovič poslatšano.

Budimpešta, dne 8. novembra.

Carigrajski poročevalec budimpeštanskega lista „Az Est“ poroča svojemu listu: Razmerje med Kitajsko in Rusijo se je vnovič poslatšalo. Ruska vlada je vprašala v Pekingu, glavnem mestu Kitajske, kaj pomeni veliko zbiranje kitajskih čet ob kitajsko-ruski meji. Kitajska vlada je pa odgovorila na to vprašanje zelo hladno, da ima sedanje postopanje Rusije in ž njo zvezane Japonske napram Kitajski tako sovražne znake, da bi Kitajska postavila v nevarnost svoj lastni obstoj, ako se ne bi sedaj z oboroževanjem pripravila na vse slučaje.

Ghenadijev, bolgarski poslanik na Dunaju.

V V solijskih uradnih krogih se govorilo, da bo prejšnji minister dr. Nikola Ghenadijev prišel kot bolgarski poslanik na Dunaj. Ghenadijev je poznat kot izmed najbolj zmogljivih bolgarskih politikov. Je voditelj stambulovcev.

Spor Japonske z združnimi državami.

Frankfurt, dne 9. novembra.

„Frankfurter Zeitung“ se poroča čez Svico iz Tokija sledeče: Casopisje vseh strank in tudi uradni list „Hodechi“ se bavi z možnostjo, da utegne priti do spora med Združenimi državami Severne Amerike in med Japonsko, ker je poslednja zasedla nemške otoke v Tihem morju. In sicer skupino Bismarckovih in Mariannskih otokov. Japonski uradni list izjavlja, da je bilo zasedenje teh otokov potrebno, ker preti Japonski nevarnost zaradi prekopa Panama, katerega so zasedli Združene države Severne Amerike. Uradni list zahteva končno v slučaju spora pomoč Anglije.

Junaštvo križarke „Leipzig“.

„Vor-sche Zeitung“ poroča: Nemške vojne ladje so se že pred bitko pri Cilu v Tihem morju hrabro vedle. Nek mešan iz Kiela poroča iz San Franciska v Ameriki: „Nemške ladje so se naravnost junaško borile. Križarka „Leipzig“ vsemer zasleduje 2 angleški, 1 japonska in 1 francoska ladja, a kljub temu dan za dnem prihajajo poročila, da „Leipzig“ premaga in potopi sovražne ladje.

Nemška ladja „Nürnberg“ je teden dni pred potniki, s katerimi je poročevalec potoval, došla v pristanišče Honolulu (blizu Čila). Ladja se je tam zalozila s premogom in živežem ter je vzela več moštva na krov in je tako odplula na morje. Amerikanci so se kar čudili nad bojnim navdušenjem, ki je navdajalo nemške mornarje. Predbojivali so nemškemu kapitanu, da vodi ladjo v gotovo pogubo, ker zunaj na morju čakajo japonske vojne ladje v zasedi. Kljub temu je ladja odplula in dva dni pozneje je že razdajala angleški brzojavni postaji na otoku Fanning-Island in brzojavno progo, ki veže pristanišče Honolulu z Novo Zelandijo.

Najmlajši junak v armadi.

Sedanja vojna je dokazala čudeže junaštva in vsak dan čitamo poročila o mladih junakih. Izmed mladih junakov brez dvoma zasluži, da se omenja komaj 16letnega Aleksandra Horvata iz Saraspataka na Ogrskem, skoraj gotovo hrvaške krvi, kakor kaže njegovo ime. Ta mladenič, sin železniškega uradnika, se je priglasil z drugimi šolskimi tovariši v vojaške. Njegove tovariše so odklonili. Horvata pa obdržali potem, ko so tudi stariši dali privoljenje. Ko se je v par tednih izuril, je prišel v Srbijo, kasneje na Rusko in v Galicijo, koder se je tako odklikoval, da je postal četovodja. Pri Sabeu je bil ranjen, ali ko se mu je izboljšala rana, je že prošil, da naj ga pošljejo v linijo na severnem bojišču. Tam je bil od kozaka udarjen na glavo. V kratkem je okreval in zopet prošil, da ga dajo v linijo. Sedaj pa je bil težko ranjen. V Marmaros-Szigetu sta mu bila odstreljena 2 prsta, a voz mu je šel čez noge. Sedaj se zdravi v bolnici, je ljubljene ranjencev in strežajev in ima edino željo, da bi se čim prej povrnil na bojišče.

„Res je krutost, prelivali človeško kri“, je pravil nekemu, ki je obiskal ranjence, „toda, ko se človek nahaja v toči krogel, postane trd, hladen in izgubi usmiljenje. Marsikak Srb in Rus je moral drago plačati, ker sem moral privikati v bolnišnico.“

Plemenito srce hrvaškega grofa.

„Hrvatska Obrana“ poroča: Plemenito srce in ljubezen do našega naroda je pokazal plemeniti hrvaški plemenitaš Rudolf grof Norman zlasti sedaj, ko narod najbolj trpi, ko najbolj potrebuje pomoči, a sočutje takega plemenitega dostojanstvenika je balzam za ranjeno in žalostno srce. Ob 8. uri je bila v Valpovu v cerkvi zadušnica za padlega junaka Ivana Vidušića. Vsa grofova obitelj je bila navzoča. Gnljivo je bilo gledati plemenitega grofa, kako je molil iz molitvenika za pokoj duše svojega zvestega služabnika. Staršem padlega je za prvo pomoč podaril sto kron.

Se prejšnje popoldne je obiskal ranjence v bolnišnici in tudi hudo bolnega brata vojnega kurata veleč. g. Vidušića. On sam pomaga bolnikom, jim povija rane in jih tolaži. S svojo soprogo je bil angel teh revežev.

Kako moreš priti sedaj v preiskavo! Po „Arbeiter-Zeitung“ od dne 2. novembra prinaša tržaška „Edinost“ sledečo uradno pregledano vest: Pred nekoliko časa so se vozili trije gospodje iz Velikoveca na Koroskem z vozom v Celovec: trgovec Kanduth, učitelj na meščanski šoli Strugger in višji respicient finančne straže Lassnig. Pri mostu čez Krko so se ustavili, da popijejo čašo piva. Pivo pa jim ni dišalo in so je ponudili kočijažu. Toda tudi temu ni nikakor ugajalo in kako so se odpeljali, ne da bi se bili izstopili in ko so se pomudili kakih pet minut. Ali, koliko je bilo njihovo začudenje, ko sta se kmalu na to pojavila pred njimi dva brozniška stražmojstra in jih začela zasliševati radi — veleizdaje! Strugger je baje dvignil čašo in vskliknil: „Živela Rusija!“, na kar da sta ona druga dva krepko trčila z njim. Tako je trčila z vso odločnostjo sestra gostilničarke ob mostu čez Krko. Vspričo znanega patrijotičnega mišljenja onih treh gospodov, ki so je v zadnji čas uveljavljali na urozen način, in vspricho mnogih zaupnih in častnih mest gg. Struggerja in Kandutha je vzbudil ta dogodek v Velikovecu začetkoma veliko veselost. Ali stvar je bila grenkoresna. Vojaška sodnija v Gradcu je uvedla preiskavo, in le tudi oblastim znano patrijotično mišljenje je obvarovalo gospode pred aretacijo. Ob predstavi z ovadilko pred okrajno sodnijo v Velikovecu je prišla ta v zadrego. Vstrajala je sicer pri tem, da je slišala oni dve besedi, pripoznala pa je možnost, da je slabo slišala. Na podlagi te izpovedbe in še bolj pa na podlagi sijajnega izpričevala, ki je je dala politična oblast o obdolženceh, je vojaška sodnija vloženo ovadbo radi zločina po § 65 k. z. z dne 17. oktobra, zavrnila. Oni trije gospodje si pač dobro zapomni dogodek v gostilni pri mostu čez Krko. Pa tudi gospod, ki je vložil ovadbo, naj si zapomni, da zamore žensko besedičenje imeti hude posledice. Kar naenkrat so iz onih treh gospodov postali trije ruski častniki in ogleduhi. Ta bajka se je razširila po bliskovo v Celovec in je še celo tam našla vernih duš!

* Odlikovan slovenski častnik. Vojaški zaslužni križec z vojnimi okrasom je dobil stotnik domobranskega polka št. 1, Alojzij Sernee. Odlikovanec je doma od Sv. Antona v Slov. gor.

Z bojišča. G. Pajnhart, odvetniški uradnik iz Ljutomer, kojega lepo pismo z laskavo pohvalo nemškega generala o naših mladeničih smo dne 8. oktobra objavili, piše svojemu bivšemu profesorju dr. Medvedu: Sprejmite moje najudanejšo zahvalo za Vaše ljubeznive vrstice in za časopis „Slovenski Gospodar“. Sprejel sem oboje še-le 30. oktobra. Izrecite pa, prosim, tudi uredništvu „Slovenskega Gospodarja“ moje in mojih tovarišev zahvalo, da se tako krepko zanima za naše slovenske fante na bojnem polju. — Bije se že 4 tedne odločilna bitka. Mi upamo trdno na zmago. Bil sem v ognju od 11. do 30. oktobra. Ta dan, ravno eno uro poprej, predno sem prejel Vašo razglednico in časopis, pa me je zadela sovražna krogla ter mi prevrtila levo spodnjo nogo. Sedaj sem na potu v bolnišnico, kam, ne vem. Vsem prijateljem in znancem pošiljam nešteto pozdravov.

Iz ruskega ujetništva. Franc Sirca, korporal pri 97. pešpolku, doma iz Postojne, piše svojemu prijatelju iz ruskega ujetništva tako-le: Mesto Rostov pri Donavi, dne 13. septembra 1914. Dragi prijatelj! Naznanjam ti iz bolnišnice, da sem ranjen. Dne 26. avgusta ob 17. uri zvečer sta me zadeli 2 ruski krogli v levo nogo. Dne 12. septembra sem bil operiran in mislim, da se mi bo zdravje povrnilo, ker se čutim vsak dan boljše. Tukaj v bolnišnici je za nas ranjene Avstrijce prav dobro. Ruski zdravniki z nami prav lepo ravnaajo in tudi strežnice, ki nam rane obvezujejo, so prijazne. Druge civilne osebe dobro in dosti darujejo za jesti in kaditi. Še denar nam darujejo. Ko smo bili na bojišču, so nam prinašali ruski vojaki vode, obvezovali rane in nas nosili stran. (Pisec m'li tu gotovo na rusko saniteto. Op. ur.) Tukaj nas je več Avstrijcev. Kdaj se vidiva? Bog ve!

Promet z zavoji ukinjen. Od dne 8. novembra je glasom uradne razglasitve prekinjen vojnopoštni promet z zavoji. Izvzeti so samo vojnopoštni uradi števil. 11, 31, 39, 51 in 186.

Podražnje vžigalic. Zveza trafikantov v Avstriji je podražila vžigalice in velja sedaj vsaka skatljica 3 vin.